

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Miladou Haplovou v právní věci žalobce **O. V.**, bytem, zast. JUDr. Ing. Lukášem Prudilem, Ph.D., advokátem se sídlem Bašta 8, 602 00 Brno, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o starobní důchod, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14.2.2012, č. j.,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 14.2.2012, č. j. žalovaná podle § 88 odst. 8 zák. č. 582/1991 Sb., a § 90 odst. 5 zák. č. 500/2004 Sb., zamítla námitky a rozhodnutí ČSSZ č.j. 510 926 071/427 ze dne 4.1.2012 potvrdila. Potvrzeným rozhodnutím ČSSZ přiznala účastníkovi řízení od 10.9.2011 starobní důchod podle § 31 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o důchodovém pojištění) a podle čl. 16 odst. 2 Smlouvy mezi ČR a Kanadou o sociálním zabezpečení č. 1/2003 Sb.m.s. (dále jen Smlouva) ve výši 1.758 Kč měsíčně. V podaných námitkách účastník řízení nesouhlasil s výší přiznaného starobního důchodu vzhledem k celkovému počtu pojištěných let v ČR – 14,3. Namítal, že výše OVZ 5.179 Kč neodpovídá výši jeho příjmu v rozhodném období, tj. v roce 1980 VZ 19.333 Kč za 238 dní a v roce 2008 VZ 165.087 Kč za 164 dní. Podle mínění účastníka řízení by měl VZ po přepočtu koeficientem odpovídat průměrné mzdě v roce 1980 ve výši 22.698 Kč a v roce 2008 částce 32.092 Kč. Účastník řízení se domáhal přepočtu výše starobního důchodu po provedené kontrole jeho OVZ. Žalovaná s odkazem na čl. 16 odst. 2 Smlouvy uvedla, že nárok na dávku podle čs. právních předpisů mohl v případě účastníka řízení vzniknout pouze při použití ustanovení

o sčítání dob, pak kompetentní instituce v ČR má stanovit teoretickou výši dávky, která by náležela, pokud by všechny sečtené doby pojištění byly získány pouze podle právních předpisů ČR a na základě teoretické výše stanoví výši dávky určené k výplatě podle poměrů délky dob pojištění získaných podle právních předpisů ČR k celkové době pojištění. Pro výši důchodu byla započtena doba pojištění v ČR 5.378 dní, v kanadském důchodovém pojištění 8.400 dní. ČSSZ nejdříve podle tohoto postupu zjistila výši základní výměry důchodu 871 Kč měsíčně, která v plné výši k datu přiznání činila 2.230 Kč. Procentní výměra byla stanovena v souladu s § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění vzhledem k získání 37 roků pojištění v ČR a Kanadě, což představovalo 55,5% výpočtového základu měsíčně. Výpočtový základ stanovila dle § 18 a § 17 zákona o důchodovém pojištění, když v období let 1980 – 2010 (rozhodné období) zjistila osobní vyměřovací základ dle § 16 odst. 1 ve výši 355.513 Kč. Pokud se týká rozhodného období v případě účastníka řízení, bylo rozhodné období před rokem 1986 prodlouženo tak, aby zahrnuje rok 1980, který byl posledním rokem v ČR, ve kterém účastník řízení dosáhl výdělku. Poté žalovaná zjistila osobní vyměřovací základ a za 37 roků pojištění procentní výměru důchodu 55,5% z výpočtového základu shodného s osobním vyměřovacím základem, jelikož osobní vyměřovací základ nepřesáhl výše redukčních hranic. Procentní výměra byla vypočtena ve výši 2.875 Kč. Poněvadž žádal o přiznání starobního důchodu podle § 31 zákona o důchodovém pojištění, došlo ke snížení výše procentní výměry za každých i započtených 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod do dosažení důchodového věku a to o 0,9% výpočtového základu za období prvních 720 kalendářních dnů a o 1,5% výpočtového základu za období od 721. kalendářního dne, čímž u účastníka řízení došlo ke snížení procentní výměry za 989 dnů o 7,2% výpočtového základu a za období od 721. dne o 4,5% výpočtového základu a po tomto snížení činila procentní výměra 2.270 Kč. Dílčí procentní výměra byla stanovena v poměru délky dob pojištění a činila 887 Kč. Výše starobního důchodu byla tedy stanovena částkou 1.758 Kč.

V žalobě žalobce namítá, že nesouhlasí se stanovenou výši osobního vyměřovacího základu a poukázal na příjem v roce 2008 a v roce 1980. Neakceptuje výši důchodu 1.758 Kč za 14,7 roků odpracovaných na území ČR, což je třetina celkové možné doby pojištění. Žádal, aby pro stanovení OVZ byl vyměřovací základ v roce 1980 a 2008 násobený koeficientem nárůstu, čímž by součet VZ činil 355.513 Kč. Na druhé straně nesouhlasí s tím, aby výpočtový základ byl rozmělněn do počtu dnů jakéhosi rozhodného období, ale částka by se měla týkat pouze skutečně odpracovaného počtu dnů (v roce 1980 a 2008), tj. 402 dnů. Tímto postupem by byla zjištěna výše OVZ ve výši 26.899 Kč, který by měl být redukován a s dalším postupem výpočtu vyslovil souhlas. Navrhl proto, aby soud proto napadené rozhodnutí zrušil.

Žalovaná ve vyjádření uvedla, že pokud se týká námítky rozmělnění OVZ do všech dnů rozhodného období, odkázala na zásadní ustanovení zákona, která na stěžejní věc dopadají a to § 16 odst. 1, 2, 4 a čl. 16 odst. 3 Smlouvy. Pokud se týká stanovení výše osobního vyměřovacího základu, zopakovala postup při jeho výpočtu když zjistila, že v rozhodném období 1980 - 2010 je 11.323 dnů, z toho 9.235 dnů počet vyloučených dob včetně doby od 1.1.1981 do 31.12.2003 potvrzené kanadským nositelem pojištění a doby vedené v evidenci úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání, v roce 2008, 2010. Dále zjistila úhrn ročních vyměřovacích základů 355.513, 2501 Kč a následně osobní vyměřovací základ jako úhrn ročních vyměřovacích základů dělených počtem kalendářních dnů rozhodného období snížený o počet vyloučených dob a násobený koeficientem 30,4167 ve výši 5.178,8947 Kč. V žádosti o starobní důchod žalobce nekonkretizoval žádnou dobu pojištění,

pouze odkázal na OLDP, nízká výše starobního důchodu je ovlivněna dřívějším odchodem do důchodu.

Při jednání žalobce předložil soudu konkretizaci svých námitek k osobnímu listu důchodového pojištění a doplnil, že žalovaná neprovedla výpočet teoretické výše starobního důchodu podle českých právních předpisů, který by měla provádět na základě ústavních nálezů, podle níž nemá být český občan s trvalým pobytem na území ČR krácen na svých důchodových dávkách z toho důvodu, že ČR uzavřela dohodu s jiným státem o důchodovém pojištění a výpočet důchodu podle této dohody je pro čs. občana méně výhodný. K dotazu soudu uvedl, že v ČR pracoval do 25.8.1980, v době od 1.1.2004 do 6.4.2008 pečoval o svou matku v Kanadě a od 7.4.2008 do konce roku pracoval v ČR. Od roku 2009 do dne předcházejícího přiznání starobního důchodu byl evidován na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání. Uvedl také, že na námitce nezapočtení 123 dnů od 18.4.1972 do 15.10.1972 netrvá, neboť není schopen tuto dobu doložit, ani si vzpomenout, co v daném období dělal. Namítal také, že v rozhodném období od 1.1.1980 do 31.12.2010 jde o 10.950 kalendářních dnů, nikoliv 11.323, jak uvádí žalovaná.

V doplňujícím podání, které žalobce předložil u jednání, provedl v podstatě bližší konkretizaci všech žalobních námitek. Pokud se týká přehledu dob pojištění a součtu dob pojištění v osobním listu, jde o rekapitulaci, v níž nenamítá počet dob pojištění v ČR a Kanadě a rovněž tak ani součet dob pojištění po snížení náhradní doby pojištění na 80%. Pokud se týká rozhodného období od 1.1.1980 do 31.12.2010 žalobce namítá, že v této době má 4,6 roků nedoložených, tato doba není započtena v součtu dob pojištění v ČR v osobním listu ČSSZ, ale v rozhodném období je zohledňována pro rozpočítávání výdělků v ČR, čímž dochází ke snižování výpočtu vyměřovacího základu. Stejným způsobem tato doba ovlivňuje výpočtový základ, který se rovněž snížil a ovlivňuje výpočet procentní výměry. Výdělků v ČR by měly být rozpočítány jen do dob pojištění v ČR, kterou ČSSZ zohledňuje v součtu dob ve vzorci pro poměr délek pojištění mezi ČR a Kanadou. Namítá nesprávné stanovení výše osobního vyměřovacího základu, když jde podle něho v rozhodném období od 1.1.1980 do 31.12.2010 o 10.950 dnů a nikoliv podle ČSSZ 11.323 dnů. V dalším pak popisuje vzorec pro zjištění OVZ podle tohoto počtu dnů, čímž dochází k rozdílu v jeho neprospěch ve výši 1.126 dnů. Takto žalobcem stanovený osobní vyměřovací základ ovlivňuje procentní výměru, kdy dochází k rozdílu 592 Kč v jeho neprospěch a rovněž se projevil ve snížení procentní výměry za přiznání důchodu před důchodovým věkem ve výši 11,7% z výpočtového základu, kde činí konečný rozdíl 53 Kč. Pokud se týká základní výměry, počet dnů pro poměr dob pojištění v ČR a Kanadě je v případě ČR nižší, neboť nezahrnuje nedoloženou dobu v rozhodném období 1.694 dnů. U základní výměry pak činí rozdíl 149 Kč. Z uvedeného dovodil, že by výše jeho starobního důchodu měla činit 3.682 Kč, nikoliv pouhých 1.758 Kč měsíčně.

Žalovaná k těmto námitkám uvedla následující: Pokud se týká dnů pojištění v ČR a na území Kanady po snížení náhradních dob pojištění v ČR na 80%, je žalovaná ve shodě s doplňujícím podáním žalobce. Pokud se týká rozhodného období od 1.1.1980 do 31.12.2010, kde je nedoložená doba pojištění 1.694 dnů, která není započítána v součtu dob pojištění v ČR, ale zohledňována pro rozpočítávání výdělků v ČR do celé doby rozhodného období, žalovaná odkázala na ust. § 18 odst. 1 a odst. 4 zákona o důchodovém pojištění a doplňuje, že v rámci stanoveného rozhodného období zákon nevymezuje, že lze zohlednit pouze ty kalendářní roky, které jsou prokazatelně hodnotitelné jako doba pojištění a nečiní tak ani v případě, že jeho jednotlivé kalendářní roky nejsou po celou dobu, tj. od 1.1. do 31.12. toho kterého roku pokryty vyměřovacím základem. Rozhodné období se posuzuje komplexně,

včetně zhodnocení přestupných roků. V případě žalobce činí rozhodné období 11.323 dnů a námitka, že by mělo být sníženo o 1.694 dnů, které nejsou doloženy, je z důvodu absence takové úpravy rozhodného období v zákoně irelevantní. Nedoložená doba pojištění se nezahodnocuje do výpočtu jak pro nárok, tak i pro výši důchodu. Jiná situace nastává při zhodnocení doby pro účely stanovení osobního vyměřovacího základu. Pokud se týká celkového počtu kalendářních dnů rozhodného období od 1.1.1980 do 31.12.2010, které žalobce vyčíslil jako násobek 365 dnů x 30 roků, tj. 10.950 dnů, k tomu žalovaná uvedla, že pro tyto účely se započítávají i přestupné roky a celkem jde o 31 roků rozhodného období zahrnující 8 roků přestupných a tudíž počet dnů rozhodného období 11.323 dnů je správný. K výpočtu výše osobního vyměřovacího základu, který ovlivňuje výši výpočtového základu a procentní výměru starobního důchodu žalovaná setrvala na svém výpočtu výpočtového základu ve výši 5.179 Kč a z ní odvozené výše procentní výměry 2.875 Kč, které považuje za výpočty v souladu se zákonem. V dalších bodech žalobce popsal svůj výpočet snížení procentní výměry důchodu s ohledem na svůj vlastní výpočet osobního vyměřovacího základu, výpočtového základu a výši procentní výměry, kterou odvozoval od nesprávné výše počtu dnů rozhodného období 10.950 namísto 11.323 dnů. Žalovaná opětovně zrekapitulovala způsob provedení snížení procentní výměry důchodu za dobu přiznání důchodu před dosažením důchodového věku. Pokud se týká stanovení výše základní výměry, kdy žalobce namítal zahrnutí nedoložené doby v rozhodném období ve výši 1.694 dnů a vypočetl výši základní výměry po svém a dospěl k částce 1.020 Kč měsíčně, žalovaná odkázala na zákonné předpisy, které neumožňují zohlednit tuto dobu jak při zjišťování OVZ, VZ a procentní výměry, tak pro účely krácení dávky a to jak základní výměry, tak i procentní výměry v poměry dob pojištění získaných v ČR a projednávané věci v Kanadě. Žalovaná setrvala na způsobu provedení výpočtu důchodové dávky žalobce ve výši uvedené v rozhodnutí ČSSZ i na způsobu dílčení vypočtené teoretické výše důchodové dávky starobního důchodu za dobu pojištění v ČR, kterou však musela upravit dílčením poměrem dob pojištění získaných v ČR a v Kanadě.

Podáním ze dne 26. 3. 2014 žádal žalobce o odročení jednání, neboť požádal Ministerstvo práce a sociálních věcí o odstranění tvrdosti zákona s tím, že podle výsledku této žádosti se rozhodne, zda bude na žalobě trvat. Při jednání dne 1.4.2014 byli účastníci seznámeni s touto žádostí ze dne 2.3.2014, její obsah podle zástupkyně žalobce koresponduje s tím, čeho se žalobce v předmětné věci domáhá. Zástupkyně žalobce setrvala na žalobě, její konkretizaci, kterou uvedl v průběhu řízení a navrhla zrušení rozhodnutí soudem a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná navrhla, aby byla žaloba zamítnuta, neboť výše starobního důchodu žalobce byla vypočtena a stanovena ve výši v souladu se zákonnou úpravou.

Z obsahu žaloby a jejího doplnění plyne pro soud rozhodnout o dvou zásadních námitkách, které podle žalobce ovlivňují způsob výpočtu výše jeho starobního důchodu. Pokud se týká zhodnocených dob pojištění pro nárok na starobní důchod, v této otázce se žalobce s žalovanou v dobách pojištění získaných v ČR po snížení za náhradní doby pojištění ve výši 5.378 dnů a 8.400 dnů z důchodového pojištění v Kanadě shoduje. Jeho zásadní námitka se vztahuje k vymezení rozhodného období, v počtu dnů v rozhodném období a ke způsobu výpočtu OVZ, VZ, stanovení výše procentní výměry starobního důchodu a snížení výše starobního důchodu z důvodu přiznání starobního důchodu před vznikem nároku na starobní důchod a stanovení výše základní výměry. V první řadě soud konstatuje, že žalovaná v rozhodném období od 1.1.1980 do 31.12.2010, tedy roku předcházejícího dni přiznání starobního důchodu zjistila počet dnů ve správné výši. Žalobce totiž kalkuloval pouze s 30-ti

roky v daném období, opomněl přičíst rok 2010 a v každém období 10-ti let přestupné roky. Tím dospěl k výši dnů v rozhodném období 10.950 nikoliv 11.323 dnů. Pokud se týká zásadní námitky žalobce, která měla vliv na výši shora uvedených veličin rozhodných pro výpočet konečné výše základní i procentní výměry jeho starobního důchodu a to, že žalovaná v rozhodném období nevyloučila 1.694 dnů, které neprokázal jako doby pojištění či náhradní doby pojištění, pak soud musí konstatovat, že postup žalované je v souladu se zákonem a správný. Zákon jí totiž neumožňuje, jak v případě žalobce, tak i v jiných, vylučovat z rozhodného období dny, které nejsou kryty dobou pojištění či náhradní dobou pojištění. Tato skutečnost samozřejmě má vliv na výpočet všech veličin rozhodných pro zjištění výše procentní výměry starobního důchodu, neboť opravdu dochází k rozmělnění OVZ, což se projeví ve zjištění výše výpočtového základu a procentní výměry starobního důchodu. V projednávané věci samozřejmě tato skutečnost měla vliv i na snížení procentní výměry starobního důchodu z důvodu, že byl žalobci starobní důchod přiznán podle § 31 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění od 10.9.2011, tj. 989 dnů před dosažením důchodového věku, tj. u žalobce 26.5.2014. Žalovaná respektovala platnou právní úpravu, a proto námitka, že nebyla vyloučena doba 1.694 dnů z rozhodného období je nedůvodná. Vzhledem k tomu, že tuto námitku soud posoudil jako nedůvodnou, logicky nedůvodnými jsou i další námitky týkající se stanovení nesprávné výše OVZ, VZ, procentní výměry teoretické výše starobního důchodu, snížení procentní výměry a ovlivnila i poměr dílčení jak procentní, tak i základní výměry jeho starobního důchodu z důvodu, že nedoložená doba pojištění nebyla zahrnuta do doby pojištění v ČR. Soud tudíž posoudil i tyto zbývající námitky žalobce jako nedůvodné.

Na základě shora uvedeného soud žalobu žalobce ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 2 s.ř.s., podle něhož úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 1. dubna 2014

JUDr. Milada Haplová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolína Marešová